

Tilfredshed at hilse Lovforslaget, som det nu foreligger, er ikke bestomindre netop den herfra aldeles afvigende Affattelse, som dets § 7 for Dieblisset har. Medens man tidligere havde tænkt sig, at et Lovforslag omtrent af det Indhold som det foreliggende først skulde træde i Kraft samtidig med, at Island blev deelagtiggjort i Grundlovens Goder, saa gaaer det nu foreliggende Forslags § 7 ud paa, at Loven skal træde i Kraft den 1ste April 1871, uden at der er gjort nogen Indskrænkning af Hensyn til Islands særlige Forfatning. Det er efter mit Skøn blevet nødvendigt at handle paa den Maade, som Regjeringen saaledes har bragt i Forslag. Det vil jo nemlig erindres, at Eagen, efterat den var bleven forhandlet paa Rigsdagen i dennes næstforegaaende Samling, i 1869 blev forelagt Althinget til fornyet Overveelse og forelagt samme med den Tilsendegivelse fra Regjeringens Side, at Althinget maatte betragte den da forestaaende Overveelse af Eagen som den sidste, der blev det tilbudt, og at Eagen altsaa ikke paaany vilde komme tilbage til Althinget, men blive afgjort uden dets videre Medvirkning. Denne Regjeringens Udtalelse, der gjentoges af den kongelige Commissarius under Althingets Forhandlinger, og som senere meget ofte kom under Dmtale af Althingets Medlemmer, navnlig fra den Minoritets Side, der støttede Regjeringens Forslag, maa ansees for bindende ogsaa for kommende Regjeringer. Jeg skjøner idetmindste ikke, at nogen Regjering, efterat Eagen engang har været stillet paa denne Maade ligeoverfor Althinget, vilde være istand til paaany at vende tilbage med et Forslag om den til Althinget og derved komme i Modstrid med den tidligere Regjeringens Holdning. Althinget sluttede sig ikke til Regjeringens Forslag. Regjeringen handlede dog ikke strax, efterat dette havde viist sig, men sandt det rigtigt at vente nogen Tid for at tage en modent overveiet Beslutning. Efterat denne Tid er forløben, foreligger der os nu et Forslag, om hvilket det siges os, at det efter dets Bedtagelse af Rigsdagen vil blive sat i Kraft uden den Tilslutning, som man havde ventet, og som man i og for sig, og det med god Ære ansaae for i saa høj en Grad ønskelig fra Althingets Side.

Sagen vil altsaa nu blive bragt tilende, og dette er for mig et trøsteligt Ord, et Ord, paa hvilket jeg lægger særdeles Vægt, og som det efter mit bedste Skøn har været nødvendigt, at Regjeringen udtalte, efter hvad der var passeret i Eagen. Det Følgende af Lovforslagets § 7 slutter sig meget nøie til den nævnte Begyndelse, idet det bestemmer, at Rigsdagens lovgivende Virksomhed med Hensyn til Bestemmelsen af Islands Budget vil ophøre fra Udlobet af det indværende Finantsaar. Dette er egentlig en ligefrem Selvfølge. Det andet Punkt i denne Sag — det, som jeg maaskee fremfor noget andet Punkt kan kalde det Brændende i den —, hvorom jeg skal tillade mig at udtale mig, er Danmarks Tilskud til Island. Herom handler det nu foreliggende Lovforslags § 5. De ærede Herrer, som multivits kunne erindre den Opfattelse, som jeg tidligere har gjort gjældende i hele denne Sag, ville vide, at jeg har fastholdt den Betragtning, at man kun kunde forsvare at give Island et Tilskud for et begrændset Aaremaal, som omtrentlig stod i Forhold til, hvad man maatte ansee for at være Islands Trang under de nuværende Forhold, saa at den samme Grundsaetning opretholdtes ligeoverfor Island, som vi ubetinget fastholde, hvor det gjælder om danske Forhold, at en Understøttelse kun kan vare til en Tid, og at man ikke kan indlade sig paa nogen stedsevarende Understøttelse. En Understøttelse til at afhjælpe midlertidig Trang støtter sig nemlig til den Betragtning, at Enhver maa være istand til at hjælpe sig selv, naar han ved Andres Understøttelse er kommen udover den ubeldige Stilling, hvori han midlertidig var bragt. Der har jo imidlertid i denne Henseende været gjort forskellige Opfattelser gjældende, og man har, ved at opgjøre Mellemværendet mellem Danmark og Island, forsøgt paa at komme til et ganske andet Resultat, med Hensyn til hvis Holdbarhed jeg dog kun skal henvise til, hvad der blev udviklet af Ordføreren i denne Sag, da den forelaa her for to Aar siden; Ordføreren dengang var jo et æret Medlem, som vi Alle savne baade ved denne og andre Leiligheder. Imod Sædvane